

[Mejdahl]

I Venstre er vi af den opfattelse, at hvis vi lovgivere gør vort arbejde godt og forsvarligt, vil landmanden også gøre det – vi har tillid til landmanden.

Til allersidst vil jeg kvittere med en tak for det kæmpeudredningsarbejde, der er gjort i Landbrugsministeriet, først de tre Bernstein-rapporter, Struktur- og Planudvalgets betænkninger og nu de over 500 sider om et bæredygtigt landbrug, som sammenlagt giver et godt billede af landbrugserhvervets situation.

Gade (SF):

Regeringens udspil til et bæredygtigt landbrug er uden bærekraft. Der er hverken tale om fugl eller fisk; det er hverken miljømæssigt bæredygtigt eller økonomisk-landbrugspolitisk bæredygtigt. Planen er umådelig tynd – ja, ligefrem tyndere end den stærkt kritiserede handlingsplan om trafikken.

Regeringen har ellers haft god tid til at skrive de 25 sider, men resultatet er stærkt kritisabelt; det er i virkeligheden kun en udsættelse af tidsfristen fra 1987 for opfyldelse af en målsætning, som man formelt fastholder, til reelt år 2000. Og det virker jo så langt ud i fremtiden, at man lige så godt kan sige, at man har foretaget en udskydelse ud i det uvisse.

Nye problemer, som ikke var fremme i 1987, med hensyn til landbrugets betydning for drivhuseffekten er ikke nævnt. I realiteten taler man i planen om en udskydelse til år 2000, men uden egentlig at sandsynliggøre, at man kan opfylde den. Og det skal ses i sammenhæng med det, som hr. Aage Brusgaard var inde på tidligere, nemlig at målingerne fra amterne om effekten siden 1987 i hvert fald ikke taler for, at man har opnået ret meget i virkelighedens verden, selv om man i Miljøstyrelsen via beregninger siger, at man har opnået en reduktion på 50.000 t.

Ellers består planen jo mest i en genoplivelse af målsætningen om 9 måneders opbevaringskapacitet samt nogle fornuftige stramninger med hensyn til udkørsel af gylle m.m. Forslaget om forbud mod udbringning af flydende gødning fra høst til 1. marts var et SF-forslag allerede i 1984. Nu siger regeringen, at vi skal sætte det i gang fra 1995, og man kunne fristes til at spørge, om det er de ti spildte år, vi her gør status over.

Det kan her være på sin plads at repetere forhistorien. I 1981 – og det var ikke i 1987, som mange politikere siger, og som mange medier videregiver – fik Folketinget og offentligheden den første officielle advarsel. Det var rapporterne om iltsvind i Kattegat. SF tog advarslerne alvorligt, og i 1983-84 lå de første forslag om indgreb mod landbrugets forurening på Folketingets bord fra SF's side.

I 1985 vedtog Folketinget NPO-handlingsplanen og senere planen for nedbringelse af brugen af bekæmpelsesmidler, herunder ændring af lov om kemiske stoffer.

Desværre skete der det, at NPO-handlingsplanen blev udvandet på landbrugsdelen i 1987, idet tidsfristerne blev udsat, og det vil sige, at det, vi i dag diskuterer, altså er et forløb, hvor vi har haft udsættelse af tidsfristerne for landbruget, og nu spiller regeringen altså ud med endnu voldsommere tidsfristudsættelser, og det understreger for mig at se det groteske i det forløb, vi her diskuterer.

Vi politikere har kendt problemet længe. Vi har også kendt midlerne og løsningen på problemerne længe, men handlingen har manglet.

Forudsætningerne for regeringens plan er to scenarier for udviklingen af EF's landbrugspolitik samt desværre en afvisning af at sammenkoble løsningen af miljøproblemer med en mindre intensiv produktion og dermed en løsning af EF's overskudsproduktion. Dermed bliver regeringens plan en del af den strukturpolitik, der nu trækker af sted med dele af erhvervet præcis i en destruktiv retning, hvor vi givetvis løber for meget efter tanken om, at ejendommene skal være større og større, fordi vi tror, at produktionen derved bliver mere og mere effektiv og dansk landbrug og danske landmænd derved får bedre økonomi.

Det bekræfter for mig, at regeringen følger en forkert strategi både her i landbrugspolitikken og i forhold til ændringerne af EF's landbrugspolitik. Jeg vil i den forbindelse gerne citere følgende fra en kronik, som professor på Landbohøjskolen Søren Kjeldsen-Kragh i dag har skrevet i Politiken:

»Produktionsstøtten har været med til at fremme en intensivering i produktionen, som nu giver miljøproblemer. Produktionsstøtten har ligeledes været med til at bremse interessen for alternative produktioner og interessen for anden anvendelse, f.eks. industriel anvendelse, af en række afgrøder.«